

Чорнобиль — вічний біль

26 квітня 1986 року. Дата, яка розділила життя багатьох українців на «до» і «після». Дата, після якої маленький поліський райцентр в межиріччі Дніпра і Прип'яті став всевітньо відомий. Щоправда, слава його сумна і гірчить, як полин.

Саме 26 квітня 1986 року на Чорнобильській атомній електростанції вибухнув четвертий реактор.

Власне тому напередодні чергової сумної річниці Голова Верховної Ради Володимир Литвин побував у 30-кілометровій зоні. Він поклав квіти до пам'ятника ліквідаторам, тим, хто врятував світ. А також до Меморіалу пам'яті пожежників і працівників ЧАЕС, які загинули в той чорний день.

Голова Верховної Ради ознайомився з ходом робіт на об'єкті «Укриття» на четвертому блоці. Директор станції Ігор Грамоткін запевнив, що нині захисне покриття стелі та стін блоку дає змогу вести підготовчі роботи для спорудження нового саркофага. Його проектуванням і зведенням опікується консорціум французьких компаній. Разом із ними в проєктувальних роботах беруть участь 10 вітчизняних науково-дослідних інститутів. Саркофаг потрібен для того, щоб згодом розпочати роботи туди вже в четвертому реакторі. Тим паче що й досі тут перебуває близько двохсот тонн радіоактивного пилу і більше однієї тонни радіоактивного пилу. Нинішня записка споруда на четвертому блоці дає можливість витримувати землетрус у шість балів.

фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Про станцію Голови Верховної Ради Володимиру Литвину розповідає генеральний директор ДСП «Чорнобильська АЕС» Ігор Грамоткін (крайній праворуч).

Попри перешкоди — працівники ЧАЕС відкопали три 80-тонні механізми і натрапили на три джерела радіації — роботи ведуться за графіком.

За графіком триває і будівництво заводу з переробки твердого і рідкого радіоактивного палива. Завтра введуть в експлуатацію першу чергу, а в липні наступного року запрацює весь комплекс.

Ігор Грамоткін підкреслив, що такого результату вдалося досягти завдяки професійній майстерності працівників ЧАЕС. І не тільки. За його словами, вдалося переконати керівництво країни-донорів Світового банку і Європейського банку розвитку та ре-

конструкції передати повноваження за контролем і виконанням робіт українській стороні. Нині готується цілий пакет документів стосовно передачі цих повноважень.

Працівникам ЧАЕС, наголосив Ігор Грамоткін, у вигляді штрафних санкцій щодо іноземних партнерів вдалося повернути в державну казну 63 млн. доларів.

Водночас, вважає міський голова Славутича Володимир Удовиченко, ЧАЕС треба повернути в управління Міністерства палива та енергетики. Адже на підприємстві створюється унікальна можливість для переробки радіоактив-

них відходів з вітчизняних АЕС. Співрозмовники звернули також увагу Голови Верховної Ради Володимира Литвина на ще одну проблему. Виявляється НАК «Енергоатом» планує витратити мільярди бюджетних гривень на зведення у 30-кілометровій зоні ще одного сховища радіоактивних відходів. Тоді як на ЧАЕС є готові вільні майданчики, на котрі потрібно витратити значно менше коштів.

Потім Володимир Литвин зустрівся з працівниками Чорнобильської атомної електростанції. У своєму виступі він зазначив: станом на 2000 рік, підраховували

вчені, аварія на ЧАЕС коштувала людству сто мільярдів доларів. А моральні втрати взагалі полічити неможливо. Він також розповів про нещодавні парламентські слухання, на яких обговорювалася проблема Чорнобиля. При цьому зауважив, що нинішня поїздка потрібна була для того, щоб підкорегувати рекомендації слухань. Він зупинився на тих законах, які нещодавно були прийняті Верховною Радою. Зокрема, щодо соціального захисту ліквідаторів аварії на ЧАЕС і потерпілих від неї.

Голова Верховної Ради звернув увагу на недостатнє фінансування чорнобильських програм. Так, на потреби Чорнобильської атомної електростанції уряд виділив лише 137 млн. гривень, з яких 90 відсотків витрачається на зарплату працівникам та оплату енергоносіїв. На його думку, уряд має приділити більше уваги цій проблематиці і врахувати під час перегляду бюджету поточного року. Володимир Литвин підкреслив: тільки в Україні внаслідок аварії було забруднено 50 тисяч квадратних кілометрів у 12 областях. А тому ліквідація наслідків аварії — запорука європейської безпеки.

На прес-конференції Володимир Литвин ще раз наголосив, що ЧАЕС має фінансуватися за рахунок держави, треба визначитися з її підпорядкованістю і чітко знати про її майбутнє. Окрім того він зауважив, що треба з користю використати ті землі, які втрачено на тисячоліття. На його думку, слід створити науковий центр і обернути на користь те, що зашкочило.

У поїзді Голову Верховної Ради Володимира Литвина супроводжували члени профільного комітету.

Володимир КОРОЛЮК.